

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in iskanje
sprejema upravnštvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopis se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, L. 17.

Izhaja vsak dan, izven
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Pa pošli prejeman:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta : 13 „ — „
četrt : 6 „ 50 „
mesec : 2 „ 20 „

V upravnštvo prejeman:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta : 10 „ — „
četrt : 5 „ — „
mesec : 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 70.

V Ljubljani, v sredo 27. marca 1901.

Letnik XXIX.

Ljubljanski škof o našem po- litičnem gibanju.

Boj, kateri se bje pri nas, je ne le po-
litičen in gospodarski boj, ampak je prav
verski boj. Da ima verski značaj, nismo
krivi mi, ampak oni, ki so z bojem proti
katoliški cerkvi nas prisilili k odločnemu
odporu. Mi ne delamo samovoljno, ampak v
svesti si svoje dolžnosti.

Od nasprotne strani se nam podtikajo
najhujše hudobije, in kaj radi se nasprot-
niki izgovarjajo s tem, da se upirajo le na-
šim neopravičenim težnjam. Zlasti proti ljub-
ljanskemu knezoškofu se z obrekovanjem
in podtikanjem premnogo greši. Liberalci
skušajo z osebnimi napadi in z grdenjem
njegovih čistih namenov zbegati ljudstvo.
Zato navajamo danes iz obširnega njego-
vega pisma do vse duhovščine ljubljanske
škofije nekaj mest, ki so pomembna za širšo
javnost. Presv. knezoškof razpravlja obširno
o vsem delovanju duhovnikov v cerkvi in
izven cerkve, in se pri tem dotika na več
mestih tudi vprašanj, katera so odločilna za
politično delovanje.

O katoliškem shodu in o re-
solucijah, sklenjenih na njem, pravi ljub-
ljanski vladika:

„Resolucije katoliškega shoda so
naš katoliški program za strogo cerkveno,
pa tudi za družabno življenje in delovanje.
More se sem ter tje kakor točki prigorjati,
morejo se posebno gledé izpeljavanja poro-
diti razne nasprotne misli tudi med najbolj-
šimi katoliškimi možmi: kdor pa naspro-
tuje shodu in zametava njegove resolucije
načeloma, ta ne stoji več na krščanskih tleh.
More sicer biti veren in tudi spolnjevati
svoje krščanske dolžnosti, toda delovanje
njegovo je protikrščansko, akoravno on tega
ne bi uvidel.

„Tudi za poslanca, katerim hočemo
mi svoje glasove dati in jih ljudstvu za
zastopnike priporočati, je ta katoliški pro-
gram merodajen. Kdor ga pobija v celoti ne

pa samo v kaki točki, ne še dovolj razbi-
streni in dognani, naš poslanec biti ne more.“

O zadnjih državnozborskih volitvah
pravi presvetli g. knezoškof:

„V ogromni večini ste svoje duhovske
dolžnosti pri volitvah dobro spoznali, pa jih
tudi neustrašeno spolnjevali. Prebrali ste
ljudstvu in deloma tudi razložili moj dotični
pastirski list, v katerem sem hotel našim
vernikom pokazati pomen volitev, pa tudi
Vam označiti prave, v katerem delujete. Vi
ste me razumeli, pa ste se trudili in znojili
posebno zunaj cerkve, kjer ste sami sklica-
vali shode ali vsaj pomagali našim krščan-
skim inteligentnim možem, ki so hoteli ljud-
stvo poučiti, in ste hodili od vasi do vasi,
od hiše do hiše, da se ljudje ne bi premotili
od sladkih prijateljev v ovčji obleki. Mnogo
ste trpeli ne le telesno ampak še več dušno,
ker so Vas neprijatelji krščanskega napredka
tako grdili, črnili, opravljali in obrekovali
v govorih in po strupenih časopisih.

„Britkosti vseh Vas sem tudi jaz nosil.
Prosil sem Boga, da Vam podeli junaške
potrpežljivosti, in radoval sem se, ko sem se
spomnil besedi našega Zveličarja, ki nam je
rekel, da nas bo svet, dokler bomo Njemu
zvesti v njegovem duhu delovali, preganjal,
kakor je Njega, in da nas svet ne bi pre-
ganjal, ko bi bili od sveta, namreč napojeni
z njegovim duhom, ne pa z duhom Jezusovim.

„Odkritosrčno povem: včasih se me je
lotila misel, da li ne gremo predaleč, da li
se preveč od cerkve ne oddaljujemo, da li
se nismo vendarle preveč v družabno, po-
sebnost volilno gibanje vtopleli? Res, ko bi
bile okoliščine navadne, nevarnosti za naše
krščansko ljudstvo obične, bi se bili mogli
bolj omejiti. Ali, ko sem opazil, kaj dela
nasprotnik, kako hodi od vasi do vasi, kako
skuša lažnjivi in zapeljivi volilni katekizem
vtihotapati v najzadnjo kočjo, kako povsod
troši in vsiljuje obrekljive svoje liste, nise-
m se mogel obraniti prepričanju, da mi duhovni
nismo nič preveč storili, ampak da smo bili
kar naravnost dolžni v volilni borbi vse
mogoče storiti. Ko ne bo zapeljivcev,

oseb ali časnikov, po hišah in vaseh, bomo
pa tudi mi bolj v cerkvi in doma ostajali.

„Sedaj ste se izvežbali; sedaj veste,
kateri gospodje in kje ste dobro delali,
kateri in kje pa še važnosti volilnega gibanja
niste spoznali: iz tega se učite in priprav-
ljajte za prihodnje deželnozborske volitve.“

O razmerju duhovnika do poli-
tike pravi ljubljanski vladika:

„Res, duhovski stan ni poklican, da se
v prvi vrsti s politiko peča. Ako duhovnik
točno in vestno opravlja svoje dolžnosti v
spovednici, na prižnici, pri oltarju, v šoli,
pri bolnikih, v molitvi in se prizadeva lepo
živeti, je spolnil svojo dolžnost, pa je tudi
mnogo koristil državnemu in družabnemu
življenju.

„Ta glavna naloga duhovskega stanu
pa ne izključuje, da se posamezni duhovniki
nekoliko bolj bavijo z literaturo, s pisa-
teljevanjem, s časopisjem in s politiko, ako
imajo čas, veselje in poklic. Toda morejo
nastopiti časi, ko je ves duhovski
stan poklican in dolžan v poli-
tiko in v družabno življenje glo-
bokeje in odločnejše poseči. To
takrat, ko se politično in družabno življenje
začne sukati okoli vprašanj, katera so v
tesni zvezi z verskimi nauki. V tem
slučaju je cerkev dolžna govoriti, najpo-
prej papež, potem škofje in ž njimi složno
duhovniki. Morali bodo a) poučevati tudi
zunaj cerkve po raznih shodih, b) sode-
lovati pri časopisju in raznih knjigah
in c) pri volitvah za može krščanskega
mišljenja in življenja. Ta delavnost bo toliko
bolj intenzivna a) kolikor manj je gospodov
lajikov pripravnih v obrambo verskih načel
in b) kolikor več je nasprotnikov verskih,
kolikor bolj živahno se gibljejo in kolikor
dalje svoje mreže razprezajo.

„Sedanje politično in družabno gibanje
je eminentno versko gibanje. Gre se za to,
da se vse družabno življenje, katero se je
v XIX. veku postavilo na protikrščanski
temelj, postavi zopet nazaj na podlago nau-

kov Kristusovih. To pomeni boj v celi
Evropi in pri nas med Slovenci, posebno
na Kranjskem.

„Nasprotnikov je premnogo: skoraj vsa
inteligenca po mestih, večina učiteljev, go-
stilničarjev in trgovcev, posebno veliko
trgovcev po deželi; imajo zase obilna sred-
stva: denar in časopisje. Nasprotuje tudi
socijalna demokracija, katera si je osvojila
mnogo delavcev pri rudokopih in pri raznih
tovarnah. Vsi ti nasprotniki delajo intenzivno,
delajo vseobsežno in bi radi svoj vpliv do
zadnje vasice raztegnili.

„Prijatelj pa je med izobraženimi lajiki
vrlo malo, da bi se v obrambo postavili za
katoliški program vsem njegovem obsegu,
za največje svetinje človeške, da bi šli v
boj za Gospoda Jezusa in cerkev njegovo.

„Zato moramo duhovniki na noge in
povsod zavirati Kristusu sovražni vpliv: na
shodih, po časnikih in knjigah, po vseh
vaseh in hišah. To je naša dolžnost, kliče
nas Bog! Ko bomo dobili lajike v voljnih
in sposobnih, prav radi bomo njim
prepustili delo in vodstvo. Samo
spodbujevali jih bomo, podpirali jih bomo
in pazili, da ostanejo v pravcu odkazanem
po svetem evangeliju, na kar paziti je ka-
toliška cerkev po svojih organih dolžna.“

Iz teh besedij pač vsakdo lahko izpre-
vidi, kako neosnovani so napadi na škofa
in na duhovščino. Branimo se toliko časa,
dokler se moramo. V javnosti stojimo toliko
časa, dokler smo v nji potrebni. Gospodstva
ne iščemo, ampak ga radi prepustimo vsa-
komu, ki stoji na katoliškem temelju. Le,
da se večne resnice ne teptajo, zato stojimo
nevstrašeno v boju.

Državni zbor.

Dunaj, 26. sušca.

Rentni davek.

Prva točka dnevnega reda današnje seje
je poročilo davčnega odseka o premembi
določil glede rentnega davka.

Po zakonu z dne 25. oktobra 1896, dr-
žavni zak. št. 220, § 131, se mora od obre-

LISTEK.

Nemška sodba o najnovejšem nem- škem slovstvu.

(Dalje.)

Če je bil Lindau — česar nobeden omi-
kan človek ni smel dvomiti — nemški Du-
mas-sin, Blumenthal naš Sardou, se Hugo
Lubliner (iz Breslave, por. 1846.) pri-
merja Pailleronu. On ima slovstveno manj
na svoji vesti, nego njegova imenovana to-
variša, pa je bolj prazen in dolgočasen.

Mali Lindavov in Blumenthalov, ki so
se pa večinoma omejili na podlistek in kri-
tiko in se le tu pa tam upali na gledališče,
je bilo v sedemdesetih in osemdesetih letih
mnogo, in še zdaj niso izumrli. Tudi Lu-
vig Fulda se šteje v nekem obziru v
podlistkarstvo; on ima seveda manj ukusa
in omike od svojih prednikov in ima tudi
lep talent za poetično obliko, pa se šteje
vendar v njihovo vrsto, kar dokazujejo nje-
govi epigrami, njegove duhovite veseloigre,
malo njegov slavn »Talisman«. Nekoliko se
lahko uvrsti v prehodno dobo.

Sem spada tudi Jacques Offenbach.
V novem cesarstvu pa vender ni bilo treba
glede opere čakati samo na uvoz iz Fran-
cije, dasi nam je dobro ugajala »Lepa He-

lena«; od 1874 imamo tudi »Netopirja«, ki
ima vesel zarod. Z Millöckerjevim »Beraš-
kim dijakom« se začneja dostojnejša ope-
retna doba.

Že Litzman*) je povdarjal, da so suro-
gati Landava in tovarišev pot nadelali fran-
coski komediji; v tem obziru je Henrik
Laube kot ravnatelj dvornega in mestnega
gledališča na Dunaju storil vse, kar je mo-
gel. Skrajni čas je, iz sveta spraviti legendo
o nesmrtnih zaslugah Laubejevih za nemško
gledališče, ker je to samo posledica lastne
in ptuje reklame. Kdor hoče prav poznati
trgovca in gledališčnega rokodelca Laubeja,
naj čita to, kar o njem poroča Teodor Wohl
v svojem dnevniku: »Zeit und Menschen«
(Altona 1889). »Smolo imam z Berolinom«,
je jadikoval Laube v štiridesetih letih Wohlu
nasproti, »nič ne store tam za moje igre.
»Avstrijska Ana« je imela dovolj berolinske
sreče. Tak je bil »pesnik«, ki je kralja
Leara in Henrika IV. predelal za nemško
gledališče in pot nadelal Grillparzerju in
Ottu Ludwigu. Ko je Wohl grajal Laube-
jevo naklonjenost nasproti Francozom, se je
nad Wohlom Laubejev prijatelj Heller za-
režal tako: »Kaj našemu prijatelju Laubeju
vedno očitate francosko gledališče? Imamo
li svoje? Poskusili smo na Nemškem jeden-

*) Das deutsche Drama in den litterarischen
Bewegungen der Gegenwart. Hamburg. 1894.

krat ustvariti si lastne gledališčne igre, pa
razdrlo se je vse. To, kar imamo, je krpa-
rija in ni vredno, da bi francoski komediji
jermena odvezalo. Priznajte resnico, in bo-
dite Laubeju hvaležni, da nemške poslušalce
zabava s francoskimi igrami«. To je bilo
splošno mnenje, in res je, da so nemške
gledališčne igre petdesetih let šle rakom
žvižgat, pa ubile so jih rafinirane francoske
igre. Nič nimam proti temu, da se na pa-
meten način uvedejo ptuje igre, nemško ob-
činstvo ima pravico, spoznati najboljša dela
visoko razvite gledališčne umetnosti sosed-
nega naroda, podati se mu pa morajo naj-
boljša dela resnovega Augiersa in prve igre
Sardou-jeve; uvažali so pa s slastjo najbolj
rafinirane in naravnost nemoralne in prave
smeti.

Tako smo mi, zmagovalci, prišli po
vojski zopet pod vlado francoskega duha in
sicer najmanj čistega. Nekoliko protiteže je
bila sicer iz berolinske veseloigre šestdesetih
let vznikla zdrava pa nepoetična ljudska
igra C'Arronge-va, tudi nekaj cenejšega
blaga Wichertovega in Gustav Moserjevega,
ki se je naslanjalo na staro gledališčno blago
Benedixovo in je bilo pošteno. Francozi in
njihovi nemški nasledniki so obveljali vsled
vpliva velikonemškega korumpiranega časn-
karstva, za katerim je blebetalo časnika-
karstvo v provinci.

Razvidi se iz tega, da je v sedajnosti
za nemško pesništvo premalo prostora;
nemški pesniki tudi poslušno uvidevajo to
in se zatekajo v prošlost. V resnici, arheo-
logičen nagon v nemškem pesništvu sedem-
desetih let izvira iz tega, ker je podlist-
karstvo preglasno trdilo, da je slovstvo, kar
pa ni. Ta nagon pa ima še druge vzroke.
Najboljši je ta, da so v zedinjeni Nemčiji
se začeli zanimati za lastno prošlost in so
jo hoteli jasno pred oči postaviti novim
Nemcem; na to se ozira Freytagovo delo:
»Die Ahnen«. Bodi Bogu potoženo, da ta
minolost morda o nobenem pisatelju arheo-
loških romanov ni bila dovolj živa, nedo-
stajalo je potrebnega strastnega zanimanja
za ljudstvo in pleme, strastne ljubezni do
domače zemlje, do ožje domovine, ki je od-
likovala pisatelje velikih zgodovinskih ro-
manov, kakor na primer Walter Scotta in
Willibalda Aleksija.

Skoraj vsi arheološki pesniki so pisali
kot možje znanosti, kot starinoslovci in je-
zikoslovci, ne kot pesniki, in vspeh je bil
kljub vsem lepim darom pripovedovanja,
da se iz studij pridobljena zgodovinska snov
ni vjemala s pesniško domišljijo: ali je pre-
vladala zgodovina in podlegla je poezija, ali
pa je šablonska poezija zgodovino potisnila
v kot.

(Dalje prih.)

*tj zastavnih pisem deželnih hipotečnih bank, vzajemnih denarnih zavodov in hranilnic, ter od obligacij drugih deželnih denarnih zavodov plačevati 15 odstotkov rentnega davka. Vrh tega se mora po § 100 istega zakona plačevati še 10 odst. davka od čistega dohodka, ki ga imajo imenovani denarni zavodi. Razni deželni zbori so sklepali resolucije, naj se obresti dotičnih zavodov oproste rentnine; tudi do 900 kmečkih za drug in zvez je doposlalo prošnje v istem smislu. V poslanski zbornici so zadnja leta mnogi poslanci isto nasvetovali in 16. decembra 1899 je zbornica tudi vsprejela premembo zakona. Gosposka zbornica pa je v seji 21. decembra 1899 razširila oproščenje davka tudi na obresti zastavnih pisem hranilnic. Tej premembi je tudi poslanska zbornica pritrčila dne 7. sušca 1900, ob enem pa vsprejela v zakon še nekatere premembe. Vsed tega je načrt zopet romal v gosposko zbornico, ki ga je 16. sušca 1900 konečno vsprejela. Toda ta načrt zakona ni dobil najvišjega potrjenja. Finančni minister je že v poslanski zbornici izražal svoje pomisleke, češ, da ne dobi potrebnega pokritja za izpadek, ki bi znašal okoli 700.000 kron. Ta znesek ne pomeni olajšave za posamezne dolžnike, ampak dobiček za denarne zavode. To je vladno stališče. Temu se more ugovarjati, da dolžnik pri prodaji zastavnih pisem zgubi 15 odstotkov, čisto še več, ker z rentnino obdačenih zastavnih pisem ni vedno mogoče prodati. Dalje zadene ta davek koristi vseh realnih posestev, ker je realni kredit še vedno jako omejen. Sicer pa hranilnice navadno vračajo ta davek na vložnike, dočim zasebni upniki tega ne morejo. Drugače pa je pri zastavnih pisem. Kapitalist ima v Avstriji 9400 mil. davka prostih kron na razpolago in še 3200 milijonov pri takih zavodih, ki morajo po zakonu sami plačevati rentnino. Lastnik zastavnih pisem torej ne plačuje davka, temveč ga vrača na dolžnika. Zato so razun dveh vse hipotečne banke prevzele davek in le za režijo zahtevajo doneske. Sčasom pa bi tudi hipotečne banke prišle v zadrego, ako se rentnina ne zniža. Dejstva pa kažejo, da so ravno hipotečne banke za male zadolžene posesnike velike koristi, ker polagoma razbremenjujejo posestva.

Koncem leta 1899 je 11 takih deželnih denarnih zavodov imelo v prometu zastavnih pisem za 1.010.945.400 kron, štiri hranilnice za 64.654.200 kron, obligacij je imelo šest denarnih zavodov v prometu za 318.032.000 kron. Ves promet je torej koncem l. 1899 znašal 1393.631.600 kron, torej bi izpadek znašal nekaj nad 800.000 kron, ako se ta zastavna pisma oproste rentnine. Od te svote odpade zgube okoli 400.000 kron na državo, polovica na dotične dežele.

V odseku je finančni minister zopet izjavil, da ne ugovarja načrtu zakona, ako se izvzamejo občinske zadolžnice in ako parlament dovoli potrebno pokritje. Vsed tega je odsek iz zakona črtal občinske zadolžnice, ki so koncem leta 1899 znašale okoli 300 milijonov in državi donasajo do 180.000 kron.

To je v glavnih potezah vsebina prememb dotičnega zakona. V glavni razpravi je najprvo poročevalec dr. Steinwender priporočal premembo. Za njim pa je radikalni Rusin dr. Kos odločno pobijal to olajšanje, češ, da bode koristilo le kapitalistom. Mož ugovarja sploh vsaki stvari, torej bi zatajil samega sebe, ko bi ne pobijal tudi te predloge. Zavračal ga je dr. Gessmann, ki je naglašal koristi hipotečnih bank za realni kredit manjših posestnikov. Grof Aupspitz je izražal razne pomisleke. Češki poslanec Karbus pa je prijemal vlado, ki se upira olajšanju hipotečnih bremen, ter zahteval še večje olajšave v prid malega moža.

Grof Zedwitz obžaluje, da občinske zadolžnice niso deležne olajšave, in v imenu svojih tovaršev predlaga, naj se načrt zakona vrne odseku, ki naj ga v tem smislu zboljša in v 24 urah predloži novo poročilo.

Finančni minister v svojem govoru naglašja, da je bil zakon o rentnini že izprva slab, ker se ni mogel ozirati na razne strani. Minister priznava potrebo primerne premembe, toda sedaj ni pravi trenutek, ker ni

mogoče dovoliti olajšav, ki bi bile na škodo deželam in državi. Finančna uprava torej odklanja nasvetovane premembe. — Ker je bilo oglašanih še več prememb, je zbornica skoraj soglasno sklenila, naj se poročilo vrne odseku, da v dogovoru s fin. ministrom določi meje olajšav.

Sirotinske blagajnice.

Vlada je že začetkom letošnjega zasedanja predložila načrt zakona glede porabe upravnih preostankov skupnih sirotinskih blagajnic. Že s ces. naredbo z dne 9. nov. 1858. je bila za sirotinske blagajnice ustanovljena zakonita podlaga. Te blagajnice imajo namen, da varujejo sirotinske zapuščine in z gotovino pospešujejo kmetijski kredit. Denar se razporeja na razne hipoteke ali sploh plodnosno nalaga. V § 11. dotične ces. naredbe pa se določa, naj se preostanki skupnih sirotinskih blagajnic porabljajo kot dopolnilni zaklad v pokritje mogočih zgub. Vsed one naredbe so se lepo razvile te blagajnice na Češkem, Moravskem, Nižjeavstrijskem, Gor. Avstrijskem, v Šleziji, Galiciji, Bukovini in pri enem sodišču na Solnograškem. L. 1898 so vloge v teh blagajnah znašale že 100.579.374 gl. in čista sirotinska aktiva 121.991.505 gl. Rezervni zakladi so koncem l. 1898. znašali 21.125.695 gl. Že l. 1895 je vlada razmišljala, ali bi ne kazalo vedno rastoče rezervne zaklade brez škode za sirote uporabljati za druge dobre namene in je tudi drž. zboru predložila načrt zakona, naj bi se preostanki uporabili za zgradbe in poprave sodnih in davčnih poslopij. Zbornica se je temu predlogu uprla. L. 1897 je zbornica naročila vladi, naj predloži nov načrt, da se dohodki rezervnih zakladov porazdeli na posamezne dežele za dobrodelne zavode, osobito za sirotišnice. Ti dohodki se od l. 1888 do 1898 gibljejo med 769.937 in 1.800.000 gl. Letne zgube pa znašajo povprek 20.000 gl. na leto. Od gori omenjenih skupnih aktiv v znesku 134.310.731 gl. je 92.783.270 gl. razporejenih na posestva, 26.939.178 gl. je naloženih v obligacijah.

Iz tega pa izvira, da ni povsem opravičeno daljno naraščanje rezervnih zakladov, ker imajo dotična oblastva tudi preveč odgovornosti z upravo sirotinskih blagajnic. Zato meni vlada, ali naj se takoj uporabijo gotove svote iz rezervnih zakladov v dobrodelne namene ali pa vsako leto dopustni preostanki iz obrestij določijo v isti namen. Po tem nasvetu bi se moglo 10.358.037 gl. porabiti za druge namene, in sicer v obligacijah. Vlada v svojem poročilu naglašja, da imajo sirote in varovanci pravico le do svojih vlog in obrestij, da pa se preostanki rezervnih zakladov morejo uporabiti tudi v druge namene, in sicer v prvi vrsti za vzgojo sirot v dotičnih deželah, česar sedaj sodišča ne morejo storiti.

Ker pa nekatere dežele, n. pr. Kranjska, nimajo skupnih sirotinskih blagajnic in upravljajo sirotinske glavnice le sodišča, in ker so v raznih deželah tudi razne sirotinske glavnice, zato vlada nasvetuje, naj drž. zbor le načeloma v zakonu določi uporabo sirotinskih preostankov, dež. zbori pa naj sklenejo podrobnosti, kako naj se porabijo ti denarji. Vladni načrt se ozira samo na Češko, Moravsko, Šlezijo, Gornjo in Dol. Avstrijo, Solnograško in Galicijo, ker v ostalih deželah še ni skupnih sirot. blagajnic, v Bukovini pa še-le od l. 1897. Imenovanim sedmim deželam naj bi se po vladnem načrtu bodočih 10 let od upravnih preostankov dalo pol odstotka manj, nego je obrestna mera. Od tega preostanka pa se odbijeta dva odstotka za režijo. Tako bi Češka dobila na leto 247.376, Dol. Avstrija 226.861 gl. itd.; vse imenovane dežele 741.687 gl. Ti denarji bi se po vladnem načrtu imeli porabiti za vzgojo revnih sirot do 17. leta in za oskrbo zapuščenih otrok.

Justični odsek je vladno predlogo le v toliko premenil, da je kvota za dežele le za $\frac{1}{10}$ nižja, nego obrestna mera. Ob enem pa priporoča zbornici razne resolucije, ki naročajo vladi, da se sirotinski denarji razporejajo na posestva le proti amortizaciji in konvertovanje posojil vrši brez pristojbin, da dež. zbori določijo, kako naj se uporabljajo denarji za sirote in zapuščene otroke, in da se skupne sirotinske blagajnice ustanove tudi v onih deželah, kjer jih še ni.

Poročevalec o tem zakonu je dr. Pat. t. a. i. Govorila sta danes posl. Potoczek

in dr. Hofmann, ki je ob tej priliki vlado napadal zaradi duhovnih vaj na gimnazijah, češ, da so zdravju škodljive.

Jutri zbornica nadaljuje in tudi konča razpravo, ako se zopet kolo ne stare.

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. marca.

Češki poslanci o parlamentarnem položaju.

Minulo nedeljo je imel politični klub v Visočanu pri Pragi shod, na katerem so govorili tudi češki poslanci Sehnal, Kratochvil in Šramek. Vsi trije so v svojih govorih izjavljali, da je položaj v parlamentu sedaj tak, da izključuje obstrukcijo, da celo strogo opozicijo. Sicer je pa dobila češka delegacija zagotovila v gospodarskem in kulturnem oziru, katerim se ne more odrekat vse važnosti. Le gospodarsko močan narod more z vspehom delovati v dosego državnega prava. Pomniti treba posebno, da se je pri pogajanjih z vlado oziralo tudi na Moravo in Šlezijo, ki sta mostova Slovanstvu. — Iz izvajanj teh govornikov je razvidno, da so prišli tudi Mladočehi do prepričanja, da obstrukcija več škodi nego koristi parlamentarnemu delu in avstrijskim narodom.

Steinwendrov predlog glede časnih škega koleka

meri na to, naj se vsem onim listom, ki obsegajo nad 12 strani, naloži nekaka majhna pristojbina. S tem hoče dr. Steinwender zadeti pred vsem one židovske liste, ki kljub odpravi časniškega kolka niso znižali naročnine. No, 12 strani je vsekako premalo, in bi bili s tem zadeti tudi drugi listi, ki so pokazali naročnikom, da ne marajo dobička. Umestneje bi pa bilo, pravi „Reichspost“, ko bi se, ako že mora biti, pobirala kaka pristojbina od gotove mere inseratnih strani, od katerih čitajoče občinstvo seve nima posebnega dobička.

Poslanec Klofač

odloži torej svoj mandat, ki si ga je »priporil« v okraju Smihov-Kladno. Ta mandat pa bržkone za vselej izgubi češko narodnosocialna stranka, in sicer v korist agrarcev ali pa socialnim demokratom. To dejstvo je pa tudi bržkone vzrok, da je Klofač tako dolgo čakal z odložitvijo mandata.

Trst Slovanom.

Pred nekaj dnevi smo priobčili članek, v katerem je bilo podanih nekoliko praktičnih nasvetov, kako bi bilo mogoče ohraniti Trst slovanstvu in prepričati, da se ga popolno polasti tujec, večinoma žid. V tem članku smo opozarjali na Trst vse slovanske trgovske kroge, ki imajo opravka v Trstu, ter izražali konečno mnenje, da bi se v tem oziru napravil lahko kak načrt na novinarskem kongresu v Dubrovniku. Temu nasvetu oporeka sedaj praška „Politik“ ter pravi, da je jedino le Ljubljana kot središče Slovenije kraj, kjer naj se prične z dotično akcijo. V to svrhu je pa seveda potrebna, pravi ta list, drugačna politika, kakoršno uganjajo sedaj žal Slovenci na Kranjskem in Goriškem. Ako Slovenci doma niso dovolj močni, da bi premagali svoje nasprotnike, potem ni čudo, če se obmejnim Slovincem tako godi in bodo tržaški Slovenci i nadalje zaman čakali pomoči. — „Politik“ se obraca tu, ne poznavajoča dejanskih razmer, do vseh Slovencev, kakor da bi bila tudi katol. narodna stranka vzrok bratomornemu boju. Apel naj bi bila „Politik“ poslala naravnost oni stranki, ki je provzročila sedanje nenaravno stanje mej Slovinci.

»Novosti« o protavstrijskem gibanju.

Imenovani ruski list piše z ozirom na velenemški načrt, ki ga skušajo izvesti razni Wolfovci in Schönererjevci: Ako bi Prusija res gojila take načrte, kakor jih kujejo sovražniki Avstrije, bi Rusija nikdar ne pritrčila takim poskusom. Ruskemu narodnemu čustvu bi nasprotovalo, ko bi se Prusija polastila slovanskih dežel Češke, Moravske in Šlezije, ker bi pomnožitev prebivalstva Nemčije za nad 18 milj. duš bilo proti interesom Rusije, pa tudi Francije. Nemci zunaj »rajha« morajo ostati vedno izvan Nemčije, kakor je tudi onih 10 milijonov Nemcev, ki bivajo v Ameriki.

Nemtri v Španiji in na Portugalskem

so sedaj na zunaj popolno potihnuli. Framasoni in njih plačani in neplačani agentje so dosegli, kar so zahtevali. Boj je veljal katoliškim redovom in zmagali so za sedaj res framasoni. Vlada se jim je udala. Iz Madrida brzojavljajo, da je izjavil novi pravosodni minister marki Taverga, da bode čuval (!) nad redovi, da izpolnjujejo svoje dolžnosti, nad ostalimi kongregacijami bodo pa čuvali naučni, finančni in notranji minister. Velikanski! Minister je postal kar čez noč redovni general. Mož ne ve, da biva nuncij v Madridu! — Še večjo uslugo je napravil tripičnim bratom portugalski notranji minister. Mož je naročil vsem guvernerjem naj poročajo o vseh redovih in kongregacijah, in jih opozarja na neki dekret, ki je izšel pred 70. leti, akoravno se glasi člen 6. državne ustave: „Katoliška, apostolska, rimska vera ostane i nadalje državna vera“, in člen 145: „Radi vere se nikogar ne more zasledovati.“ Zatrete hočejo redovništvo, objednem pa tudi izgubiti kolonije in s tem ugled, kolikor ga še imajo v svetovni politiki. Nad Spanijo se usoda že maščuje, nad Portugalci se pa šele bo.

Prot redovniškim šolam.

Francoska poslanska zbornica je dne 25. marca s 318 proti 239 glasovom vsprejela 14. člen načrta proti kongregacijam, ki določa, da od države nepotrjene cerkvene kongregacije ne smejo poučevati in vzgajati mladine. Načrt je zagovarjal največji prijatelj židov in framasonov Léon Bourgeois, ki je neusmiljeno udrihal po redovniških šolah, ki „vcepljajo sovraštvo proti bližnjemu, povečujejo inkvizicijo in pripravljajo tla za meščansko vojsko.“ Njegov „prepričevalen“ govor je sklenila zbornica objaviti v vseh francoskih občinah z 293 proti 220 glasovom. Seveda tudi ni molčal oče načrta, ministerski predsednik Waldeck-Rousseau, ki je nasproti Ribotu izjavil, da se pouka ne sme izročiti duhovščini, ki ne priznava države, v kateri živi, in ki uči, da se sme kršiti najvažnejše državne zakone. (!) — Minister je torej jasno povedal, da vlada ne namerava prepovedati pouka in vzgoje samo „nepotrjenim“ cerkvenim redovom, marveč sploh vsem, in da torej ne bo potrdila nobene kongregacije, ki bi se pečala s poukom. — No, zbornica je ustregla vladni zahtevi, ni pa še izrekel svoje sodbe senat, ki se bolj zaveda, kolika nevarnost preti Franciji, ako bi se res odpravile redovniške šole.

Rusko-angleški prepir

bo reševal na predlog ruskega zunanjega ministra grofa Lambsdorffa vrhovni poveljnik mejnarodnih čet v Kini, nemški maršal grof Waldersee. Odločeval bo torej v preporni zadevi mož, čegar vlada in vladar simpatizujeta z Anglijo. Listi pravijo, da je grof Lambsdorff zato odbral grofa Walderseeja, ker zaupa v njegovo nepristranost. No, ta se bo pokazala pozneje. Mogoče pa je, da bo ravno od razsodbe v tem prepornem vprašanju odvisno nadaljno postopanje Rusije v kitajskem vprašanju in nasproti — Angliji.

Dopisi.

Iz ljubljanske okolice, dne 26. marca 1901. (Cestne zadeve.) Okrajne ceste po ljubljanski okolici so v tako slabem stanju, da ne morejo biti v slabšem. Ljudje bi jih radi posipali, dokler se še ne prične poljska dela. Naš okrajni cestni odbor nima sedaj nobenega načelnika. Volitev novih odbornikov, mesto da bi se bila zvršila že meseca avgusta, zvršila se je šele meseca decembra leta 1900.

Bivši načelnik g. L. Kavčič se od takrat za ceste nič več ne briga, novi se pa ne more, ker še ni izvoljen, čeravno bode preteklo štiri mesece, odkar je bila izvršena volitev udov za novi okrajni cestni odbor. Mi posestniki plačujemo redno svoje prispevke za vzdrževanje okrajnih cest pri davkih. Kjer se ima od nas kaj tirjati, se to brez odlašanja zgodi; koder imamo kake pravice, tam se odlašja brez konca in kraja, predno dospemo do njih.

Kje ste v to poklicana oblastva? Prebivalstvo ljubljanske okolice se s tem obrača do slavnega deželnega odbora in do viso-

kega c. k. deželnega predsedništva s prošnjo, da ti dve oblasti ukažeta takojšnjo izvolitev novega načelnika za okrajni cestni odbor ljubljanske okolice. Y.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 27. marca.

Misijon v Ljubljani V stolnici cerkvi so vodili sv. misijon oo. jezuitje Emilij Volbert, Karol Pfistermeister in Karol Zehengruber. K včerajšnjemu poročilu nam je dostaviti, da je sprejelo v stolnici sv. zakramente do 4000 ljudi. — Misijon pri frančiškanih so vodili: P. Kasijan Zemljak, P. Avrelij Knafelj in P. Matevž Vidmar iz reda sv. Frančiška. Udeležba velikanska. Spovedovalo je 12 patrov in vč. g. Alojzij Stare je sodeloval ves čas misijona, iskrena mu zahvala! Obhajancev je bilo 8000, eno jutro je bilo pri obhajilni mizi naenkrat 1200 moških. Bati se je le, da niso mogli še vsi opraviti, ker je bilo za tolik pritisk še premalo spovednikov. Veličasten je bil sklep in procesija, katero je vodil preč. P. provincijal Konstantin Luser. — Pri sv. Jakobu so vodili misijon oo. Doljak, osivel starček in »večni misijonar«, kot ga je po pravici imenoval g. župnik, Verhovc, Žužek in Kunstelj. Izpovedovalo je vse dni osem izpovednikov od ranega jutra do poznega večera. Dasi so zadnje dni izpovedovali do pol enajstih zvečer, vendar mnogo ljudi ni moglo priti na vrsto. Kedar bo v Ljubljani zopet sv. misijon, bo treba zlasti zadnje dni še več izpovednikov, ki bodo izpovedovali do polnoči. V mestu je namreč več ljudi, ki se morejo in hočejo misijona udeležiti samo po noči, in prav ti so ga najbolj potrebni. — Obhajanih je bilo blizu 6000 ljudi. — Misijona pri sv. Petru v Ljubljani udeležili so se župljani in neverjetno velikem številu. Vodili so ga oo. frančiškani Salezij Vodošek, Klement Grampovčan in Avguštin Čampa. Govori vsi trije: zjutraj, popoldne in zvečer so bili tako obiskani, da je cerkev bila popolnoma natlačena in mnogi morali so zunaj ostati. Veselo je bilo, da so se misijona udeleževali z gniljivo vneto možki. Pretresti je moralo vsakega skupno obhajilo mož in mladeničev. Obhajancev vseh je bilo čez 6500. Bilo bi jih še več, če bi se obhajalo zjutraj prav zgodaj, kakor to zahtevajo razmere v Ljubljani; tako so pa mnogi prejeli obhajilo pri lazaristih in jezuitih, da so mogli pravočasno na delo. Procesije so se udeležili moške z gorečimi svečami in vršila se je ob najlepšem vremenu: zares impozantna manifestacija katoliškega prepričanja. — Spovedovalo je 10 spovednikov, ki so imeli mnogo posla od 4 zjutraj do 9 ure zvečer. — V Trnovem so vodili misijon oo. frančiškani in sicer o. Angelik, o. Engelbert in o. Salvator. Sklepna procesija z Najsvetejšim je šla po Cerkvenih ulicah, Krakovskem nasipu, Cojzovem grabnu in Emonski cesti, kjer se sprevod jako lepo razprostire. Vdeležba pri procesiji je bila ogromna. Posebno veliko jih je spremljevalo Najsvetejše z gorečimi svečami. Med tem, ko so z velikim banderjem se že vrnili v cerkev, so zadnji komaj prišli čez Gradaščo. Ravno tako obilna je bila vdeležba pri govorih in pri spovednici. Obhajancev je bilo, kakor je slišati, okoli 3000.

Osebnosti. Gospod Ante Bogdanovič, prokurist znane slovenske trdnice Trudnove v Trstu, se je zaročil z gđ. Darinko Trudnovo. — Promoviran je bil včeraj na graškem vseučilišču gospod Matej Osenjak doktorjem bogoslovja. — Dekan prelat č. g. Alojzij Karlon je imenovan proštom sekovskega stolnega kapitelja. — Umrli je v Gorici gostilničar ob solkanski mitnici gospod Josip Fon. — Sodni tajnik pri deželni sodnji v Trstu gospod Angel Vascon je dobil povodoma svojega umirovljenja naslov in značaj deželno-sodnega tajnika. — Premišljen je iz Celja v Logatec okrajni narednik gospod A. Peteln ter istočasno povišan v c. kr. akcesista. — V pokoj je šel c. in kr. stotnik 77. pešpolka gospod Anton Skerbinec ter se naselil na Vidmu pri Krškem.

Prijateljski sestanek bode imel jutri ob 8. uri zvečer »Meščanski klub«.

Občni zbor „Katoliške družbe“ bode 2. aprila t. l. ob pol 8. uri zvečer v društvenih prostorih v »Kat. Domu«.

Duhovne vaje na koroških srednjih šolah. Vse srednje šole v Celovcu so odklonile obdržanje duhovnih vaj za srednješolsko mladino. Tako se glase brzojavke v nemščonacionalnih listih.

„Rudeči križ.“ Občni zbor deželnega pomočnega Rdečega križa za Kranjsko, določen na 26. dan t. m., se valed nesklepčnosti ni mogel vršiti in se bo drugi občni zbor vršil ne glede na število navzočih članov dne 28. t. m. ob 6. uri zvečer v pisarni trgovske in obrtniške zbornice.

Za kolesarje. Odbor »Zveze slovenskih kolesarjev« naznanja svojim častitim članom, da se jim bodo te dni doposlale vsprejemnice in legitimacije za leto 1901, in da se bode obenem članarina v znesku 3 K, kakor tudi poština za izven Ljubljane bivaajoče zaradi enostavnosti iztirjala po poštne povzetki. Člani se torej tem potom prosijo, da blagovolijo pošiljatev vsprejeti in dotični znesek vplačati.

Vinska klavzula. Z Dunaja se poroča raznim listom, da je laška vlada z Dunaja že uradoma obveščena, da se vinska klavzula, s katero so imela laška vina neprimerno velikih ugodnosti, v prihodnji trgovski pogodbi z Italijo nič več ne obnovi. — Da bi se to tudi res zgodilo!

Obrtna zadruga za sodni okraj Radovljica. Na razna vprašanja odgovarjamo, da so pravila te zadruge vložena pri c. kr. deželni vladi, da jih vzame na znanje.

Delavski shod v Idriji. Iz Idrije se nam piše dne 24. marca. Danes ob 1. uri napravili so tukajšnji rudarji javen shod, h kateremu so povabili rudarje vseh strank, direkcijo, župana in dekana. Sedaj namreč tu pregleduje jamo in študira delavske razmere rudarski svetnik z Dunaja pl. Posch, in rad bi imel odločno izjavo večine rudarjev, ali naj se jim žito še naprej daje, ali se jim plača v denarju. Ker se bode z novim letom vpeljal nov statut in plače regulirale, je potrebno se tudi javno izreči, ali naj ostane žito in drva v novem načrtu ali ne. Ko sklicatelj shoda razjasni, zakaj se gre, ali naj še vstrajamo pri starem patriarhalnem sistemu (žito in drva) ali pa naj bode vse vravnano moderno (vse v denarju), otvori debato izvoljeni predsednik g. Strempfl. Ko se dolgo nobeden ne oglasi, stopi na oder župan g. Lapajne, da bi v imenu svoje stranke pojasnil zadevo. On je začetkomu govora za moderno vravnano, da bi se žito opustilo, a glasni ugovori z več strani ga prepričajo, da ne bo večine za to. Sedaj hvali tudi stari zistem in pravi, da bodo delavci njegove stranke glasovali, naj žito in drva še ostane. Besedo dobi gosp. dekan Arko, ki govori nekako takole: »Po mojih mislih debatiramo sedaj brez potrebe. Ravno na tem prostoru ste že koncem minulega leta sklenili, naj žito in drva ostanejo v novi regulaciji, le zviša naj se temeljna plača za 30 kr. Isto so soglasno sprejeli delavci kat. del. družbe na občnem zboru, kamor so bili tudi nekateri vaši zastopniki povabljeni. Vi ste gotovo svoj sklep oddali na višje mesto, jaz sem bil od naših delavcev pooblaščen isto storiti, kar sem takoj drugi dan izvršil ustmeno in pismeno. Do sedaj nismo še nič odgovora dobili na to, torej tudi nimamo vzroka svoj soglasni sklep premeniti. Ako danes zopet kaj drugega sklenemo, nam bodo lahko očitali, da nismo dosledni. Imenovalo se je prej plačilo tudi v žitu patriarhalno, to je menda edino še v Idriji, a ne več pri nobenem drugem rudniku. Patriarhi ali očaki so bili pač tudi skušeni možje in ni vse zavreči, kar so oni vpeljali. Znan mi je slučaj, ko celo moderni profesorji po tem patriarhalnem sistemu žive. Preiskovali so namreč kemično na trgu kupljeno moko in dobili v njej toliko nerodnih primešanih snovi vmes, da so rajši za svoje družine kupili pšenico pri kmetu, jo dali v mlin, da so bili vsaj prepričani, iz tega bode dobra vžitna nepokvarjena hrana. Tečna, zdrava, redilna hrana je potrebna rudarju še radi tega, ker je pri

svojem naporu delu tolikrat na prepihu. Kolikokrat se mora ves poten podati na kraj, kjer vleče mrzel veter, ali gre gorak iz jame in zunaj brije po snegu občutljiva burja. Koliko rudarjev umrje za jetiko, kažejo uradne mliške knjige in marsikateri bolnik je že rkel: takrat in ob tej priliki sem se prehladil in začutil kal bolezni v prsih. A ravno zdravniki pravijo, da se oni najlažje ubrani jetiki, ki ima zdravo, močno, redilno hrano. Torej tudi iz tega vzroka ne kaže svoj prejšnji sklep premeniti. Navedel bi lahko še druge razloge, ki nam svetujejo pri starem ostati, a so vam znani, in po čemu ponavljati, kar se je že na prejšnjih shodih razmetrivalo. Enoglasno se nato sprejme »drva in žito naj še ostane, a na temeljni plači naj se zviša na dan 30 kr.« Druga točka programa je bila 1. maj. Nekateri hočejo na vsak način takrat praznovati. Izvolijo se štiri zaupniki, katerim bode vsaksteri naznanil, bo isti dan praznoval ali ne, in število in kategorijo praznujočih bode zastopnik naznanil rudarski direkciji. Na to je bil shod, ki ni trajal nad eno uro, zaključen.

Grof Gundaker Wurmbrand †. Bivši štajarski deželni glavar grof Gundaker Wurmbrand in trgovski minister v koalicijskem ministerstvu, je umrl v Gradcu v starosti 63 let, zadet od zopetnega mrtvouda. Že l. 1897. zadela ga je kap in od tedaj ni bil več zdrav. Pristaš je bil nemško-liberalne stranke. L. 1880. je v državnem zboru stavil predlog, da hodi nemščina državni jezik. Pogreb bo jutri.

Demonstracija zdravilišča Rogatec Slatina. Zdravilišče Rogatec — Slatino obiskuje tudi mnogo Slovanov. Zato bi bilo pričakovati, da bi se ondotni Nemci ogibali vseh provokacij slovanskih gostov. Občinski svet tega zdravilišča pa ni čutil te potrebe ter je imenoval častnim občanom znanega celjskega drž. poslanca Pommerja in nemščonacionalnega drž. poslanca dr. Dersechato.

Preširnov sonetni venec je prav lepo preložil g. prof. Anton Funtek ter prestavo priobčil v »Laibacher Ztg.«

Slovenke mesta Kranja so darovale za zavod sv. Nikolaja v Trstu 190 K. Vredno posnemanja!

Izpred državnega sodišča. Leopoldu Miklavčiču umirovljenemu žendarm. vodji v Kanalu na Goriškem ni hotelo ministerstvo pripoznati cele pokojnine ter mu ni hotelo deset let službe prišteti. Miklavčič je vložil proti domobranskemu ministerstvu tožbo na državno sodišče. Ministerstvo se je udalo in zvišalo Miklavčiču pokojnino od letnih 875 kron na letnih 1225 kron ter izplačalo Miklavčiču tudi vse zneske od premalo izplačane pokojnine za cel čas v skupni svoti 3179 K, 16 v.

Ogenj v Postojini. V noči od 23. na 24. t. m. je gorela v Postojini hiša g. Lavrenčiča. Ognjegasci so požrtvovalno gasili do ranega jutra. Škoda znaša 12.000 do 14.000 kron. Dvema učiteljicama, ki ste stanovali v hiši, je ogenj napravil 2000 K. škode.

Nagla smrt. Na tiho nedeljo je 70letni Janez Škarja iz Vesele goregredé v Št. Rupert k 10. masi na potu nanaglomala od mrtvouda zadet umrl.

Slovensko gledališče v Celju. Prihodnjo nedeljo igrala se bode na korist družbi sv. Cirila in Metoda burka »Lumpacij Vagabunda«. Kot gost sodeluje gosp. Fran Perdan iz Ljubljane.

Štajersko šolstvo. Dvornazrednica v Kozjem postane trirazrednica. — Nadučitelj pri Sv. Janžu na Gorici je imenovan Anton Glazer iz Pernič, nadučitelj pri Margareti na Pesnici Martin Bresnik, nadučitelj na Ščavnici učitelj Mat. Spende, učitelj na šoli s slovenskim učnim jezikom v Vojniku je imenovan Teodor Mahorčič, učitelj na šoli pri Sv. Antonu v Slovenskih goricah provizorični učitelj Avgust Lah, učitelj na šoli v Podsredi provizorični učitelj Anton Potočnik, učitelj pri Sv. Duhu v ptujskem okraju provizorični učitelj Anton Pesek, učitelj pri Sv. Barbari na Kolesu je imenovan provizorični učitelj Fran Cvetko, učiteljica pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah je postala

provizorična učiteljica Amalija Hojnik, učiteljica pri Sv. Nikolaju v ormoškem okraju provizorična učiteljica Marija Skrllec.

Tretji kongres slovanskih novinarjev v Dubrovniku Definitivno je sedaj določeno, da se ta kongres vrši dne 8. aprila t. l. Udeležniki se seidejo 5 aprila ob 1/8. uri dopoldne v prostorih »Hrvatske štitaonice« V Dubrovnik se udeležniki odpeljejo s parnikom »Villama«.

Nesreča pri Vranskem. Iz Žalca se poroča, da sta se dva konja gostilničarja Viranta splašila v bližini Vranskega in padla čez dva metra visok cestni nasip v potok. Konja sta si zlomila vratova. Posestnik ima škode okoli 1400 K. Na ondotnem mestu je bilo že več nesreč in prav bi bilo, da bi se na tako nevarnem mestu napravila ograja.

Zveza štajerskih trgovcev se bode osnovala v Gradcu.

Nemško šolo v Ljutomeru hočejo Nemci razširiti v trirazrednico. Okr. šolski svet se je izrekel proti. Nemci upajo sedaj na deželni šolski svet.

Mej mlinskimi kolesi. Iz Žalca se poroča: V umetnem mlinu Franca Nieddorferja je prišel 26letni Ignacij Žličar pod mlinska kolesa in je bil na mestu mrtve.

Poboji v Zagorju ob Savi. Tovarniška delavca J. Lanišnik in J. Čišnovar iz Zagorja sta se pred Müllerjevo prodajalnico stepla. Čišnovar je Lanišnika vrgel ob tla, ta se je pa naglo pobral in letel domov po sekro. V svojem razburjenju je udaril po glavi hlapca Karola Šlibarja, meneč, da je Čišnovar. Šlibarja so težko ranjenega prepeljali domov. — Znanega pretepača Antona Korata je neki knap v poboj zaklal v trebuh in smrtno nevarno ranil. — Delavec Mihael Zahovšek je dobil šest sunkov z nožem v hrbet, jednega pa v vrat. Več sumljivih oseb je že oddanih sodišču.

V Podkraju na Vipavskem so dobili po posredovanju veleč. gosp. dr. Ignacija Žitnika, državnega poslanca, vsakdanjo poštno zvezo s Colom, razun nedelje. Gospodu poslancu izreka občina tem potom javno zahvalo za njegov trud.

Zgubil se je Gregor Kališnik z Vranje Peči. Dne 5. marca je šel v Bosno, dne 11. marca se je ločil od tovarišev rekoč: grem domu. A domu ga ni bilo. Pravijo, da se mu je zmešalo. Ako bi kdo kaj vedel o njem, naj sporoči župnemu uradu na Vranji Peči P. Kamnik.

Potres. Iz Vodic se nam poroča, da so tudi ondi 23. t. m. ob pol 9. uri čutili potres. Smer mu je bila od severovzhoda proti zahodu. Bobnenja ni bilo slišati. Čuječi ljudje pravijo, da se je zemlja kar vzdignila in 4 sekunde tresla. Okna so zašklopotala in višje svetilnice majale.

Iz Šmarjete se nam piše: Pri obč. volitvi 11. marca je kat. narodna stranka sijajno zmagala, ima 19 odbornikov, nasprotna le 5, pa še teh 5 bi se ne bilo vrnilo, da jim ni pomagala Škocjanska liberalna garda, ki dela zgago v Šmarjeti pri vsaki volitvi. Slišimo, da bi se radi ločili od šmarješke občine. Bog daj!

Ljubljanske novice. »C. k. r. Rudolf z Dunaja.« V zaporih ljublj. dež. sodišča se nahaja zanimiv človek. Orožništvo je te dni v bližini Šmartna pri Litiji prišlo nekega neznanca, ki na vsako vprašanje odgovarja, da je »c. kr. Rudolf z Dunaja.« Orožništvo je neznanca oddalo v oskrb dež. sodišču v Ljubljani. Pod zobe seve ne dobi drugega kot ričet, naj tudi ves čas trdi, da je »c. kr. Rudolf z Dunaja.« — Napad na g. Karola Pollaka. Danes je bila o napadu g. K. Pollaka obravnava na policiji. Vsa zadeva se je odstopila sodišču. »Inteligence« bo prejela zaslužno plačilo, ker je tudi policijsko stražo psovala z »barabami.« Aretovani Triller se je tudi o prisegi kaj »inteligentno« izražal. Napad je vzbudil po Ljubljani splošno ogorčenje. — Tatvina na Drenikovem vrhu. Na Drenikovem vrhu je bilo te dni iz neobljudene hiše mnogo stvari pokradenih. Nekateri sprehajalci so opazili nekega moža, ki je nesel z Rožnika žakelj. Vprašan, kaj nese, je mož vrgel žakelj proč in zbežal. — V ljubljansko bolnico so pripeljali čevljar. pomočnika I. Močnika iz Zadvara. Fantje so ga težko poškodovali, ker je z nožem obklal

nekaj tovarišev. — Če z lepo ne, pa z grdo, misli si je mladi postopač Martinelli, ki je še le nedavno radi postopanja nekaj uric predsedel. Napal je na Poljanski cesti nekaj gospodov, ki niso hoteli uslišati njegovega pumpanja. Martinelli že zopet sedi. Prav bi bilo, da bi tega mladega postopača oddali v prisilno delavnico. — 80 tujih delavcev je prišlo tekom dveh tednov v Ljubljano. — S neg smo včeraj dobili v Ljubljani. Tudi danes ves dan sneži.

V mestni ljudski kopelji je bilo od 10. do 16. sušca 1. oddanih vsega skupaj 350 kopelij in sicer za moške 293, (pršnih 198, kadnih 95) za ženske 57 (pršnih 10, kadnih 47).

Na Suhoru pri Metliki je na svetega Jožefa dan po končani cerkveni popoldanski službi božji prav poljudno predaval gospod asistent Viktor Skubec iz Novega mesta o vsem, kar je treba vsakemu vinogradniškemu posestniku vedeti, ako hoče od svojih vinogradov zopet lepe dohodke imeti. Posebno je razlagal, kako in s katerimi ameriškimi trtami je treba nove vinograde zasajati, kako je trte cepiti in kako vinograd obdelavati. Podučil je o trtnih škodljivcih in kako je te zatirati. Nazadnje so bile praktične vaje o obrezovanju cepljenih trt. Poslušalcev se je bilo veliko število zbralo, ki so poduk prav z zanimanjem poslušali ter so hvaležni gospodu govorniku. Lepa hvala!

Dopolnilne deželnozborske volitve v Dalmaciji. V volilnem okraju Stari Grad-Hvar se je izvršila preteklo soboto dopolnilna deželnozborska volitev. Izvoljen je bil pravaš Hrvat dr. Petar Ružević. To je prvi pot, da je okraj izvolil pravaša. Doslej so imeli ta okraj v pesteh autonomaši.

Prijet vojaški begun. V Trstu so prijeli že dolgo časa zasledovanega vojaškega begunca Antona Tomšiča z Vač.

Iz zapora ušel je v Beljaku 33 letni delavec Karol Rozman, doma iz Spodnjih Gorij. Na vesti je imel tatvino. Sodišče ga sedaj išče.

Ponesrečen palir pri podiranju starega zida okolu nekdanjega pokopališča pri sv. Maksimilijanu, o kateri nesreči smo včeraj poročali, je I. Krahner iz Trnovelj. Stena mu je zmečkala glavo.

Tri osebe obsojene na smrt. Sodišče v Rovinju je obsodilo na smrt na vesalih Ivana Gasperinija, Antona Gasperinija in Antonijo, vdovo Gasperini, ki so bili obtoženi umora. Petra Gasperinija je obsodilo na 19 letno težko poostreno ječo.

Potop ladije „Luccolo“. V četrtek dne 21. t. m. popoldne se je blizu Novegagrada v Istri potopila ladija „Luccolo“, ki je bila naložena s čoki. Ladija se je potopila vsled tega, ker je bila preveč obložena in je bila v zgornjem svojem delu nekoliko razpokana. Na ladiji je bilo šest oseb, od katerih sti se rešili samo dve.

Samomori v Trstu. V soboto zvečer je izpil trgovci z ogljem Anton De Rosa steklenico karbolne kisline in je umrl skoro na to. — V ljudski kavarni Irene Križman se je ustrelil Julij Pecile iz Kormina. — S srpom se je dvakrat urezal v vrat Jurij Karstnik iz Grižnjana. Prepeljali so ga v bolnico.

Nova hrvatska igra. Hrvatski igravec Maša Dimitrijević je spisal novo komedijo v petih dejanjih: „Obraz pred svetom“. Dejanje se vrši leta 1875 v Slavoniji.

Hrvat — japonski dvorni virtuoz. Iz Reke se poroča, da je japonski cesar imenoval profesorja Vilima Dubravčiča telegrafično za svojega dvornega virtuoz. Gospod Dubravčič je včeraj nastopil pot v Tokio.

Socijalni demokratje in deželnozborske volitve. Včeraj je imela avstr. soc. demokracija na Dunaju strankarski shod. Stranka je sklenila za prihodnje deželnozborske volitve se dobro pripraviti in postaviti kolikor mogoče svojih kandidatov.

Zopet poskušen ritualni umor? V Olumucu je veliko razburjenje. Dekla pri židovskem trgovcu Izidorju Davidu se je te dni po poročilu lista „Pozor“ prebudila zjutraj iz globoke omotice. S težavo je vstala in opazila, da ima po telesu mnogo ran. Bila je tako slaba, da se je z največjim naporom

vlekla do bližnjega zdravnika, ki je konstatiral, da je dekla izgubila mnogo krvi. Dekla trdi, da ne ve, kaj se je z njo zgodilo. V njeni sobi niso našli niti sledu o krvi. Zadevo ima v rokah državno pravdnštvo.

Sveti Oče Angležem. Papež Leon XIII. je poslal obširno pismo kardinalu Vaughanu in angleškim škofom, v katerem obsoja liberalne katoličane in racionalizem in na novo priporoča Angležem, naj delajo na združenje cerkv.

Glavo mu je odtrgalo. Na Dunaju imajo namestu stopnje v mnogih hišah dvigalnice. V prvem okraju se je nek Ignacij Mizera hotel spustiti s tako dvigalnico v drugo nadstropje, mej dviganjem pa je po neprevidnosti pomolil glavo iz dvigalnice. Glavo mu je dvigalnica s tako silo pritisnila ob steno, da je v drugo nadstropje prišlo le mrtvo truplo Ignacija Mizere brez glave.

Socijalno-demokratski poslanec pod ključem. Socijalno-demokratski deželni poslanec Opificius iz Pfortheima na Nemškem je aretovan, ker je mislil, da sme kot zapupnik delavstva iz blagajne delavskega konsumnega društva — krasti.

Požidovljena Budimpešta. Budimpešta ima okroglo 725.000 prebivalcev. Od teh je 405.000 kristijanov. Ta vest pojasnjuje pač marsikake politiške dogodbe v glavnem mestu Ogerske.

Ruski general zgorel. Načelnik usurijske železnice v Aziji general Keller je pri nadzorovanju železnice na dosedaj nepojasneni način mej postajama Barnovsk in Nikolskoje zgorel.

Vasilij Vereščagin, slavni ruski slikar, je došel v Manilo, da si nabere snovij za slikanje bojnih prizorov.

Pasja taksa. Na Grškem so vpeljali pred kratkim davek na pse. Ljudstvo je bilo zaradi tega hudo in ni naznanjalo svojih psov. Zato je vlada ukazala, naj se najstrožje postopa proti vsakemu, ki utaji psa. Vohali so povsod za psi in izvohali, da med onimi, ki niso plačali pasje takse, je tudi — grški kralj. Njegovi služabniki niso naznanili kraljevih štirih psičkov. Tako je tudi kralj plačal kazen.

Za besedo „far“. V Wasserburgu na Bavarskem je tožil pri tamošnjem deželnem sodišču nek župnik krčmarja, ker ga je ta zmerjal s „farjem“. Deželno sodišče je krčmarja obsodilo na 30 mark globe z motivacijo, da „far“ (Pfaff) v srednjem veku ni bila razžaljiva beseda, a je razžaljiva danes.

Dreyfus izda svoje „spomine.“ Meseca maja izidejo ti židovski spomini tudi v nemščini.

Časa francoska mladina ne sme zvedeti. Francoski učni minister je ukazal, da noben francoski profesor ne sme predavati razvoja francoske zgodovine dalje nego do l. 1875. Z Mac Mahonom in z uvedenjem konstitucije se neha za mladino zgodovina. Kar se je pozneje zgodilo — same intrige, politični škandali, vedne izpremembe ministerstev, razne afere — vse to naj bo mladini prikriti, ker iz tega se baš ne more navzeti patriotizma. Ker Francozi tudi zgodovino burbonskih kraljev jako površno in tendenciozno poučujejo, je pač umljivo, da je pouk v zgodovini na Francoskem jako slab in enostranski.

Nov mahdi se je proglasil 16. marca v Mengu v Ugandi. Imenuje se Muludzi in je rojen v Ugandi. Visoke postave je ter nosi dolgo brado. Bil je učitelj prejšnjega islamskega kralja v Ugandi. Deset dni je živel v samotnem gozdu in pripoveduje, da se mu je prikazal angel in mu je naročil, naj se proglasi za preroka. Njegov nauk je splošno enak Mohamedovemu. Njegova posebnost je ta, da dovoljuje vsakemu verniku, ko se spreobrne k njegovi veri, vzeti še tri žene, tiste pa, ki jih imel prej, sme zapoditi. Ljudstvo je zelo zbegano. Kakor poročajo najnovejše vesti, je ta novi mahdi že mrtev. Od Angležev podkupljeni razkralj iz Uganda Mpogo je prišel v taborišče mahdijevo ter ga je pred vsemi dvorjani proglasil za lažnika in ovrgel njegove nauke in res je dosel, da je bil novi mahdi zasramovan. Ko je novi mahdi Muludzi pričel govoriti, so se mu vsi smejali. Na to je Muludzi izjavil, da noče več živeti, šel je na neko visočino in storil smrt.

Framasoni na Portugalskem Na Portugalskem je sedaj 28 večjih urejenih

framasonskih lož. Iz teh lož izbaja boj proti katoliškim kongregacijam, katerega se je oprijela sedaj vlada jako ostro. Izdala je na politične uradnike navod, po katerem imajo postopati. Natančno morajo izpraševati po pravilih, po udihi, po novincih, po dohodkih itd., da bi našli kje kak klin, na katerega bi se mogli obesiti s svojimi liberalnimi zakoni in delati sitnosti. Tako sedaj framasonske lože po celi Evropi delajo skupno. Na Francoskem se bore v drž. zbornici, na Španskem delajo demonstracije, v Avstriji pa jim služijo nemški radikali. Naši „Narodovci“ pa capljajo za njimi.

100 oseb zastrupljenih. Pariški listi poročajo iz Valence d'Agen: Tu je nad sto oseb obolelo, ker je jedlo zastrupljene pogache. Več oseb je že umrlo, pri mnogih ni upanja rešitve.

Zdravilo za pljučnico. „Amerikanski Slovenec“ poroča o tem-le čudnem zdraviljenju pljučnice iz Topeka Kan.: V Allen county razsaja pljučna bolezen epidemično in posledica tega je, da bodo v kratkem pokončane vse mačke celega okraja. Izvedelo se je namreč, da koža ravnokar umorjene mačke, ako se položi gorka na pljuča bolnega človeka, izvanredno dobro pomaga zoper vnetje. V mestu Jola so dečki pomorili na stotine mačk ter prodajajo njih kože po 1 do 5 dolarjev kos.

Upor kaznjencev v rudokopu. V rudokopu Lansing v Ameriki delajo kaznjenci za kazen. Kakor se iz New-Yorka poroča, se je v rudokopu uprlo 284 kaznjencev, ter pridržalo v rudokopu paznike. Kaznjenci so ubili živali, ki so jim služile za prevažanje rude, ter se z njihovim mesom hranili. Udali so se še-le, ko se jim je obljubilo zboljšanje hrane.

Pametna sodba predsednika Krügerja. Dva farmovca se prepirata radi delitve nekega zemljišča. Svojim razsodnikom izvolita v tem prepiru predsednika Krügerja, ki pušče iz svoje pipe mirno poslušati pri tožbi obeh prepirljivcev. Nakrat ju Krüger prekine in pravi tožitelju: „Razdeli zemljišče v dva dela, kakor se tebi zdi najbolj pravično. Ti pa, pravi Krüger drugemu, „vzemi od obeh delov onega, ki se ti zdi najbolj primeren“. Bolje bi Krüger ne bil mogel razsoditi. Prvi je razdelil zemljišče kar možno natančno, ker se je bal, da bi mu nasprotnik ne vzel večjega dela.

Iz česa je človeško telo? Učenjaki so izračunali, da sestoji telo blizu 70 kg. težkega človeka iz 44 kg. kisika, 7 kg. vodika, 1,72 kg. dušika, 0,8 kg. klora, 0,1 kg. fluora, 12 kg. ogljika, 0,785 kg. fosfora, 0,1 kg. žvepla, 1,75 kg. apna, 1,75 kg. kalija, 0,08 kg. natrija, 5,05 kg. magnezija in 0,045 kg. železa. Vsa navedena množina naštetih snovij pa reprezentuje vrednost 78.000 K. Tako računajo matematiki.

Človeško srce tehta pri možu 270, pri ženski 240 gramov. V enem letu udari 37 milijonkrat, v dobi od poroke pa do 25letnice ali srebrne poroke pa 925 milijonkrat.

Ženska državna poslanca. V spodnjo zbornico ameriške države Coloredo je izvolila demokratska stranka ženo — Mrs. Hearts, enako v državi Utah je državni poslanec v »kiklija« gospa — Mrs. Elizabeta Cohen.

Do treh ne znajo šteti Hunt, član angleške etnološke ekspedicije, je mej Avstralijo in Novo Gvinejo našel na Maurarskih otokih ljudstvo, ki ne zna šteti do treh. Ondotno ljudstvo pozna le dvoje števil: netat je ena in neis je dve. Večje številke se izražajo s podvojenjem teh števil, ali pa s pomočjo raznih delov telesa. Tri se označuje za dve ena (neisnetat), štiri za dve dve (neis neis). Od številke štiri naprej morajo za označenje številke pomagati deli človeškega telesa in to tudi samo do številke 31. Preko te številke ondoto ljudstvo pozna samo pojem »veliko«.

Kaj pa pravi „intelligence“? Slava! Vrste „intelligence“ so se pomnožile za enega jako „intelligentnega“ muzikanta. Ant. Sameja iz Šiške št. 11. je s polnim podpisom dal v „Narod“ pretresujočo vest, da je dobil pri misijonu „ta suho“. Mož je čevljar in muzikant. Huduje se, da je edino le zato dobil „ta suho“, ker je muzikant. Seveda ta „intelligentni“ muzikant ni imel nobenega

drugega greha... V „Narod“ dajati duhovnika, če ne da odveze, to je pa najnovejši slavnin čin naše „intelligence“. No, Malovrh daje gotovo odvezo takim muzikaličnim čevljarjem...

Društva.

(Kolesarskega društva Ilirije) občni zbor, vršeč se v nedeljo dne 24. t. m., je bil vrlo dobro obiskan. Po predsednikovem pozdravu poroča tajnik, da ima društvo 62 rednih članov, med katerimi je tudi 8 zunanjih. Omenja dalje društvene cestne dirke: „Tržič-Ljubljana“ in veselico v Narodnega doma areni združeno s to dirko. Kaže na društveni izlet v Kranj in druge manjše in večje izlete, katero poročilo se vzame odobruje v znanje. — Glasom poročila blagajnikovega je imelo društvo v poslovnem letu 851 K, 06 vinarjev dohodkov in 820 K, 47 vinarjev stroškov, torej 30 K, 59 vinarjev prebitka. Blagajniku Mačku izreče se za njega trudoljubno delovanje občnega zbora zahvala. — Sklene se razpust društvene godbe, ker je nje obstoj postal brezpotreben, in ohraniti tudi v bodoči sezoni konkurenčno vožnjo. Predlog, prirediti vsako nedeljo izlet, obvelja. Odsek sestojč iz gg. Gutnik, Maček, Rojina in Zalaznik, odloči uro in kraj vsakokratnega izleta. Razun tega priredi društvo v tekočem letu eno cestno in eno dirkališko dirko. Volitev v načelnništvo je imela naslednji vspeh: Ante Gutnik, predsednik; Jakob Zalaznik, podpredsednik; Josip Maček, blagajnik; Srečko Potnik, tajnik; Arnošt Speil in Zdravko plem. Kranjc, reditelj; Josip Rojina, orodjar; Zorko Novák in Ivan Gotthard odbornika brez določenega posla.

Darovi.

Dijaški kuhinji v Kranju so poslali od 15. januarja do 15. marca 1901. sledeči dobrotniki oziroma dobrotnice prispevke:

Franc Porenta v Križah 10 K, županstvo Lesce 5 K, prof. Sim. Rutar v Ljubljani 6 K, Štefan Rojnik, c. kr. računski oficijal v Gradcu 5 K, Andrej Mejač, vinotržec v Komendi 5 K, mesto venca na krsto umrlega člana upravnega odbora mestne hranilnice g. Fr. Dolenz-a so darovali odborniki: Vinko Majdič 20 K, Ferdinand Sajovic 2 K, Fr. Krenner 2 K, Peter Mayer 10 K, Ciri Pirc 2 K, Ferdinand Polak 2 K, Karl Pupp 2 K, Ivan Rakovec 2 K, Fr. Ks. Sajovitz 2 K, Karl Šavnik 10 K, dr. Valentin Štempihar 2 K, nadalje Ivan Valenčič 2 K, Peter Majdič iz Jarš 20 K, T. Paušlar 10 K, Karl Florian 5 K, Fr. Ks. Sajovic 5 K; finančni svetnik V. Levičnik mesto venca na krsto pokojnemu Ivanu Ovin-u 5 K; nadalje namesto venca za Fr. Dolenz-a: župnik M. Kotnik 6 K, tvrdka J. Molinari v Vratislavi 30 K; namesto venca pokojnemu zdravniku Edvardu Globočniku v Cerkljah: cesarski svetnik Karl Šavnik 10 K, lekarnar J. Hočvar na Vrhniki 5 K, dr. Edvard Šavnik 12 K, g. Edvard Dolenz, trgovec v Kranju, povodom smrti svojega očeta 100 K, občinski urad Zminec 20 K, županstvo Jesenice 20 K; nadalje so darovali namesto venca na krsto pokojnega zdravnika E. Globočnika vesela družba na „stari pošti“: 21 K 60 v. in sicer: Strupi, župan v Cirkčah 10 K, Aleš Jenko v Zgornjem Berniku 2 K, Jan. Kalinšek, istotam 5 K, Jan. Pavlič, istotam 0,40 K, Jos. Jenko istotam 2 K, Fr. Vamberger iz Poženka 0,40 K, Jan. Poravne iz Cerkljan 0,40 K, Fr. Jozin iz Kranja 0,40 K, gospa Čuk iz Cerkljan 1 K, prof. kolegij za febr. 9 K, M. E. Š. v spomin 100-letnega rojstnega dne očeta 4 K, po g. dekanu A. Koblarju namesto venca na grob pokojnega Fr. Dolenz-a njegovi prijatelji in rojaki v Železnikih 25 K, okrajna posojilnica v Kamniku 50 K, g. notar A. Šlamberger nadaljnji dar 10 K, Franja Keržič, posestnica v Trbojah, mesto vencev za Fr. Dolenz-a in Ed. Globočnika 5 K. (Dalje prih.)

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 27. marca. Danes je prišel v odseku za podporo proti uimam na vrsto dr. Šusteršičev predlog glede ljubljanskega potresnega posojila. Poročevalec je predlagal sledeče: 1. Vlada se pozivlje, da glede povračevanja državnega posojila dovoli največje olajšave, posebno da dovoli odpis posojila. 2. Glede na slabi položaj prebivalstva se priporoča, da se ta zadeva splošno rešuje in vlada se pozivlje, da v tem smislu predloži zbornici zakonski načrt. — Vladni zastopnik je izjavil, da je vlada pripravljena, v tej zadevi ugoditi prebivalstvu kranjske dežele, kar najbolj more. — Dr. Šusteršič je na to izjavil: Vlada bo morala popol-

nama odpisati potresno posojilo, če hoče rešiti prizadeto prebivalstvo. Lahko se preprača sama, da se da tu le s popolnim odpisom pomagati. Ker se je predlog poročevalcev prilagodil njegovemu predlogu, izjavlja dr. Šusteršič, da se za sedaj akomodira poročevalčevemu predlogu, a le s pridržkom, da se slednjič dovoli popolni odpis posojila. — Predlog je odsek soglasno sprejel. — Danes so predlogi notranjega ministerstva o tej zadevi bili odposlani finančnemu ministerstvu. Posameznosti še niso znane, a sodi se, da so ugodne.

Dunaj, 27. marca. Slovanski centrum je imel včeraj klubovo sejo, v kateri je referiral poslanec Povše o svojem stališču v kvotni deputaciji. Stališče poslanca Povšeta se je soglasno odobrilo in se je izrazila g. Povšetu zahvala. Objednem se ga je pozvalo, naj na svojem stališču vstraja in naj še na nadalje povdarja kvotno razmerje 38:62. Klub je sklenil glede izjave prestolonaslednika Frana Ferdinanda glasovati za predlog ustavnega odseka. Za delegata za Kranjsko je bil nominiran posl. dr. Šusteršič, za njegovega namestnika posl. dr. Žitnik.

Dunaj, 27. marca. (C. B.) Po prebranju došlih vlog je nadaljevala zbornica razpravo o vladni predlogi o sirotinskih blagajnah.

Dunaj, 27. marca. Cesar je včeraj vsprejel v slovesni avdijenci specialno angleško odposlanstvo z Wolseleyem na čelu.

Dunaj, 27. marca. Načelnikom pododseka za preosnovo zakona o obrtnih in gospodarskih zadrugah je izvoljen poslanec Povše, namestnikom poslanec Wrabetz.

Dunaj, 27. marca. Nemški nacionalci in radikali hočejo, da se izvrše volitve v delegacijo še-le po Veliki noči. Danes je imela nemška ljudska stranka o tem sejo. Odposlala je vprašati min. predsednika, kak namen ima z volitvami v delegacijo pred Veliko nočjo. Körber je odgovoril, da ni umesten strah, da bi po Veliki noči se drž. zbor več ne sešel. Vlada se s svojega stališča, naj se volitve v delegacijo vrše pred Veliko nočjo, ne more oddaljiti. Za Češko so nemški kandidatje za delegacije Wolf, Iro, Bärnreither in Pergelt. Za Nižo Avstrijo pride do kompromisa in sicer dobi eden mandat kršč. socialce, jednega ustavoverno veleposestvo. tretji mandat nemška ljudska stranka, namestnik bo vzet iz nemške liberalne stranke.

Dunaj, 27. marca. Poslanec Klofáč je bil danes od nekega častnika pozvan na dvoboj, ker ga je razžalil v neki interpelaciji, češ da grdo dela z vojaki. Sekundanti obeh strank so se danes dogovarjali. Klofáč noče sprejeti dvoboja, ker se sklicuje na pravico do interpelacijske svobode. — Zbornica danes obravnava v sirotinskih blagajnah. Zvečer se bo glasovalo.

Dunaj, 27. marca. Zadeva glede brzojavke o pomiloščenju vojaka Balzarja se je po poročilu od kompetentne strani takole pojasnila: Dan pred usmrčenjem je prejelo drž. pravdnistvo v Krakovu in kabinetna pisarna cesarjeva brzojavko s podpisom nekega Moserja, naj se Balzar pomilosti. Ker pa tega ni nihče poznal in tudi ni bil poučen o stvari, se na ti brzojavki ni oziralo. Dne 20. t. m. zjutraj je pa zopet došla iz Opave Moserjeva brzojavka v Krakov, ki je določala pomiloščenje. — Opraviti je torej tu vsekako s kakim nenormalnim človekom.

Dunaj, 27. marca. V ogerskem trgovinskem ministerstvu se marljivo izdelujejo načrti glede vodne zveze Stettin-Reka. V to svrhu se zveže Odra z Donavo.

Budimpešta, 27. marca. Razni poslanci so sklenili v državni zbornici obstruirati predlogo o pogodbi z „Adrio“.

Budimpešta, 27. marca. Na predlog naučnega ministra je dovolil cesar, da

sme budimpeštanska politehnika podeljevati doktorski naslov.

Petrograd, 27. marca. Napadovalec Lagorski im Ivanov sta izjavila, da sta se hotela maščevati nad izobčenjem Tolstoja.

Petrograd, 27. marca. Ječe raznih mest so polne zaprtih dijakov. Tudi več profesorjev je aretovan. Pod cesarsko palačo v Carskoje Selo se je našel rov napolnjen z razstreljivom. Odlične osebe so kompromitovane. Splošno pozornost vzbuja razpust ruskega pisateljskega društva. Celo ministerstvo se je podalo k carju v Carskoje Selo, kjer se bode posvetovalo pod carjevim predstvom.

Berolin, 27. marca. „Vorwärts“ poroča iz Petrograda: Dijaško gibanje ni omejeno samo na Petrograd, marveč se razširja po vsem carstvu. V Moskvi, Charkovu, Odesi, Dorpatu, Tomsku, Rigi in Kiewu so sklenili (?) dijaki, ne obiskovati predavanja. V Odesi so prijeli blizu 100, v Rigi 300 oseb.

Marseille, 27. marca. Veliki industriji so odklonili posredovanja razsodišča. Bati se je velikih nemirov.

London, 27. marca. Velikanski vihar je v ameriških združenih državah napravil strašno škodo. Okolu 100 ljudi je ubitih.

London, 27. marca. Na jugu otoka Samos je upor. Jedna vojna ladija je odplula tja.

London, 27. marca. Kitchener poroča iz Pretorije 25. t. m.: Babingtonov oddelek je jugozahodno od Ventersdorpa v Transvalu napadel 1500 Burov pod vodstvom Delareja ter jih popolno premagal. Potem je zasledoval Delareja in mu ugrabil devet večjih in manjših topov, 320 velikih, 15.000 manjših krogel, 160 pušk in 53 večjih ter 24 manjših vozov. Ujel je 140 Burov, mnogo ubil in ranil. Naše izgube so neznatne.

Novi Jork, 27. marca. Zvezne države severoameriške vkljub svarilom ostalih velesil ne marajo ugovarjati rusko-kitajski mandžurski pogodbi.

Shanghai, 25. marca. Mej Kitajci se vprizarja gibanje proti sklepu mandžurske pogodbe z Rusijo. Vlada se je po svojih poslanikih v Londonu, Washingtonu in Jokohami obrnila za event. pomoč proti Rusom.

Washington, 27. marca. Danes se podpiše mandžurska pogodba mej Rusijo in Kino, ker ugovori niso uvaževanja vredni.

Umrli so:
V bolnišnici:
23. marca. Jera Kalčič, pismonoševa žena 48 let myoma uteri Anaemia.

Cena žitu na dunajski borzi			
dné 26. marca 1901.			
Za 50 kilogramov			
Pšenica za pomlad	K 8-93	do K 8-94	
» za maj-junij	» 7-98	» » 7-99	
» za jesen	» 7-99	» » 8-00	
Rž za pomlad	» 8-00	» » 8-01	
» za maj-junij	» 7-94	» » 7-95	
» za jesen	» 7-14	» » 7-15	
Turšica za maj-junij	» 5-57	» » 5-58	
» za julij-avg.	» 5-67	» » 5-68	
» sep.-oktober	» 5-31	» » 5-32	
Oves za pomlad	» 6-80	» » 6-81	

Meteorologično poročilo.					
Višina nad morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm.					
Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Noba	Padečina v 24 urah
26. 9. več.	725-5	1-0	sl. jvzh.	sneg	
27. 7. jut.	726-6	0-9	sl. jvzh.	sneg	10-4
27. 7. popol.	724-1	1-6	sl. svzh.	»	
Srednja večerajšnja temperatura 2-4°, normale: 5-6°					

Duhovski poslovnik,
ali navod za razno uradno poslovanje v dušnem pastirstvu in za oskrbovanje cerkvenega in nadarbinskega premoženja. — Z raznimi obrazci in stvarnim kazalom. — Sestavil Martin Poč. — Drugi, popravljeni tatis.
Brožiran izvod knjige stane v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani 4 krone, trdo vezan v polsagrinu ali celoplatnu 5 K 20 h. Po pošti 30 h več.

Vozni red avstrijskih državnih železnio,

veljaven od 1. febr. 1901.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 24 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genova, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 5 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzeň, Marijine vare, Heb., Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 17 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto

Ob 11. uri 51 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj.

Ob 1. uri 5 min. popoldne mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto.

Ob 4. uri 6 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genova, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzeň, Marijine vare, Heb., Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 55 min. zvečer mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto.

Ob 10. uri zvečer v Trbiž, Beljak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 3. uri 25 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Lince, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste.

Ob 7. uri 12 min. zjutraj iz Beljaka.

Ob 8. uri 44 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 11. uri 16 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Lince, Pontabla.

Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 4. uri 38 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla.

Ob 8. uri 48 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 8. uri 51 min. zvečer osebni vlak z Dunaja via Amstetten in Ljubno, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Lince, Steyra, Solnograda, Beljaka, Celovca, Pontabla.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 28 min. zjutraj v Kamnik.

Ob 2. uri 05 min. popoldne » »

Ob 6. uri 50 min. zvečer » »

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 49 min. zjutraj iz Kamnika.

Ob 11. uri 06 min. dopoldne » »

Ob 6. uri 10 min. zvečer » »

Zahvala. 320 1—1

Za izraze sožalja in tolažbe ob boleznih in smrti nepozabne soproge, gospe

Uršule Pečnik roj. Gros

izrekam tem potom najiskrenejšo zahvalo. Osobito se zahvaljujem za častno spremstvo k zadnjemu počitku gg. c. kr. domobranski častnikom ter za mnogobrojno udeležbo gg. c. kr. podčastnikom tukajšnje garnizije.

V Ljubljani, dne 26. marca 1901.

Fran Pečnik,
c. kr. domobranski puškar.

Zahvala. 317 1—1

Ker mi v moji neizmerni boleti ni moglo osebnost se zahvaliti tako mnogim izrazom plemenitega sočutja povodom prera- smrti mojega iskreno ljubljenega soproga oziroma očeta, gospoda

Tomaža Valka
c. kr. okrajnega nadinženerja in poseselnika v Rudolfovem

zahvaljujem se tem potom v lastnem in v imenu svojega sina vsem svojim ljubim bližnjim in daljnim prijateljem in znancem za tolažilne dokaze milega sočutja, za podarjene krasne vence in za mnogobrojno spremstvo k večnemu počitku.

Zahvaljujem se p. t. dostojanstvenikom, gospodom uradnikom, sl. zastopstvom in društvom, gg. pevcom dol. pevskega društva, vsem najtoplejša zahvala.
Rudolfovo, dne 23. marca 1901.
Antonija Valka roj. Prillinger,

Mladeniški cvet.

Dijaški molitvenik.

Flos juvenilis

Libellus precum in usum studiosae juventutis

priporoča

prodajalnica kat. tiskovnega društva

(H. Ničman.)

Cena eksemplaru v platno vezanemu 2 K 20 h, v usnji z rdečo obrezo 2 K 60 h. Po pošti 20 h več.

Polenovka (Stockfisch)

po pristno kapucinskem načinu namočena, dobiva se po najnižji ceni pri

T. Mencinger-ju 160 10-8

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 44.

Za zasebnike in vsako obrt pripravna

hiša v Škofji Loki

je na prodaj.

Pogoji izvedo se pri lastnici **Mariji Dolinar** ravnotam št. 83. 308 3—2

Katoliška bukvarna

v Ljubljani

priporoča:

Missale Romanum (v obliki male pole) l. 1898, z najnovejšimi mašami, in sicer:

1. V črnem usnji z marmor, ali rdečo obrezo K 43-20
2. V črnem usnji z zlato obrezo . . . K 44-40
3. V rdečem šagrinu z zlato obrezo . . . K 50-—
Dobiti je ta misal tudi v še finejšem vezanju.

Missale Romanum (v četvorki) l. 1898, z najnovejšimi mašami, in sicer:

1. V črnem usnji z marmor, ali rdečo obrezo K 36-—
2. V črnem usnji z zlato obrezo . . . K 38-—
3. V rdečem šagrinu z zlato obrezo . . . K 42-—
Dobiti je tudi v še finejši izdaji.

Cene veljajo s proprijem vred za katerokoli škofijo — V zalogi so misali s proprijem naslednjih škofij: Ljubljanske, goriske, krške, lavantinske, poreško-puljske, tržaške in ogersko-hrvatskih.

Missae pro defunctis (v obliki male pole):
V črnem usnji z rdečo obrezo . . . K 6-60
V črnem usnji z zlato obrezo . . . K 7-44

Missae pro defunctis (v četvorki):
V črnem usnji z rdečo obrezo . . . K 5-16
V črnem usnji z zlato obrezo . . . K 5-76

Za one čast. gospe, ki zaradi slabega vida smejo vedno maščevati »de Beata«:

Missale ad usum sacerdotum caecotentium (v obliki male pole):
V črnem usnji z zlato obrezo . . . K 19-20.

Cerkvena mizarska dela.

Podpisane izdelujem zlati cerkvene klopi, spovednice, klečalnike, vrata itd. iz hrastovega lesa po vzorcih in po lastnem načrtu, ter se za taka dela priporočam čast duhovščini in cerkvenim predstojništvom. Zagotovem izvrstno, lično, trajno delo in nizke cene. Uže trinajst im cerkvam sem izdelal zgoraj navedena dela z večletnim poročstvom. — Vsa dela se izvršujejo v lastnih prostorih. 277 (10—3)

Postavljanje klopi traja v cerkvi od 5 do 6 dni.

JOSIP STUPICA,
mizar na Viru, pošta Domžale.

Prym-peresa,

trpežna, iz najboljšega jekla, obdržé do 6kratno toliko črnila kot navadna peresa, dasi v ceni niso dražja **Prym-pero** ima tudi to dobro lastnost, da ne dela madežev, ako se pregledoko v črnilo pomoči.

Izdaja je v treh vrstah:

Znamka 21639 E F za tanko pisavo,
F za malo debelejšo pisavo
M za navadno debelo pisavo

1 škatlja = 144 peres stane K 2-40, po pošti 10 h več. 175 6—6

Edino zastopstvo za Kranjsko:

Ivan Bonač

v Ljubljani, nasproti c. kr. glavni pošti.

Najboljša uporaba mleka!
Kar največ in najfinejšega surovega masla!

Le mogoče, če se mleku odvzame smetana po

Alfa-Separator-ju.

500 prvih priznanj; 167 40-6 v Parizu 1900 „Grand Prix“.

1/4 milijona tacihi strojev v rabi! Se lahko prenaša na planino.

Vsi drugi stroji za mlekarstvo Popolne oprave za dobivanje sirotke za roko in parno moč.

Načrti, proračuni.

Akcijska družba Alfa-Separator,
Dunaj, XVI., Ganglbauergasse 29.
Ceniki, podučne brožure brezplačno.

ANT. PRESKER
krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 6
se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne duhovniške obleke iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo zgotovljene obleke posebno na haveloke v največji izbiri po najnižjih cenah.

7 25

Leopold Trafnik
pasár in srebrar
v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27

se priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojništvom in dobrotnikom cerkva v strokovno umetno izdelavo raznovrstnega

cerkvenega orodja,
kakor:
tabernaklje, monštrance, kelihe, svečnike, lestence, svetilke itd.

iz zanesljivo najboljšega kovinskega blaga.

V zalogi pa ima mnogo že izgotovljenih, krasnih predmetov.

Stare predmete prenavlja, posrebi in pozlati po najnižji ceni.

Slavnemu občinstvu pa priporoča lastne izdelke in veliko zalogo električnih svetilk v raznih oblikah, prenavlja tudi stare svetilke v uporabo električne razsvetljave. — Postrežba zanesljivo točna, cene nizke.

133 30—11

Gobe, venecijanske in španske. Najceneje ima v zalogi tvrdka **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciskanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju. 228 22 11—9

Priznana dobre in cenene

ure
švicarskega izdelka
z 2 letnim jamstvom priporoča

H. Suttner, urar
v Kranju

solidna domača eksportna hiša za ure, zlatino, srebrnino in optično blago.

Velik ilustriran cenik na zahtevo zastoj in franko. 250 10 6

Predivo
kakor tudi vse druge
deželne pridelke
kupi najdražje

Anton Kolenc,
trgovec v Celju, Narodni dom.

Kdor ima veliko prediva, naj naznani zadnjo ceno in množino. 754 9—5

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelovalnica perila za gospode, dame in otroke
le iz blaga od **B. Schroll-a, Graumann-a in Siegel-a.**
Nikako manjvredno tovarniško, marveč najskrbneje domače delo.

Za izorno delo in najprejnejšo postrežbo jamči tvrdka

C. J. Kamann, Ljubljana,
Mestni trg šte. 8,

Založnik perila raznih c. in kr. častniških uniform. zavodov.

Tu je v zalogi originalno dr. Gustav Jägerjevo volneno perilo, vsake vrste kopalno perilo, Pless-ovi, Hükel-ovi, Pichler-jevi klobuki iz diake in lodna, najboljše v žokih, nogovcih, kravatah, modrocih in žepnih robelih, razno drugo modno in pleteno blago za gospode, dame in otroke itd. itd.

Lastna izdelovalnica predpasnikov, bluz, spodnjih kril, jutranjih in spalnih sukenj itd.

Cene so v primeri z dobroto blaga brez konkurence.

Ko bi se pripetilo, da bi kupec bil nezadovoljen s kakim pri meni kupljenim blagom, ga rad zamenjam ali pa na zahtevo vrnem denar.

1092 26—5

Istrski teran.
Podpisana zadruga ima v svoji zalogi še ogromno množino

istrskega terana,
katerega želi, preje nego nastopi vročina, prodati. P. n. trgovci in gostilničarji se opozarjajo, da dobé pri večjem naročilu jako izborno vino po zelo ugodni in nizki ceni.

301 6—2

Istrska vinarska zadruga v Pulju (Pola — Istra).

Sprejmeta se dva trgovsko popolnoma izučena in zanesljiva
trgovska pomočnika
pri **Gospodarskem društvu v Trnovem** (Notranjsko) pri Ilir. Bistrici. — Zahteva se l. referenc; plača po dogovoru.

Ponudbe sprejema zgoraj omenjeno društvo. 318 3—1

Sprejme se
spreten prodajalec
v prodajalnice mešanega blaga. Vešč mora biti slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi ter knjigovodstva.

Ponudbe sprejema: „Gospodarska zveza“ v Ljubljani. 303 3—3

Razpis služeb.
Pri podpisnem generalnem zastopu o. kr. priv. zavarovalne družbe „Avstrijski Feniks“ na Dunaji razpisane so službe:

a) **dveh potovalnih uradnikov** v oddelku zavarovanja zoper požar, vsaka z letno plačo 1200 kron, provizijo in drugimi dohodki.

b) **jednega potovalnega uradnika** v oddelkih zavarovanja za slučaj smrti, doživetja, zavarovanja proti nezgodam in proti ulomu z letno plačo 1600 kron, provizijami in drugimi dohodki.

Pri oddaji služeb oziralo se bode le na strokovno izvežbane prosilce.

Pismene prošnje vložiti je pri podpisnem generalnem zastopu do 6. aprila 1901.

V Ljubljani, dne 25. marca 1901.

C. kr. priv. zavarovalno društvo „Avstrijski Feniks“ na Dunaji.
Generalni zastopnik v Ljubljani: **Prosenc.**

Licitacija.
S sklepom c. kr. okrajne sodnije v Ljubljani z dne 15. marca 1901, A 311/01 | 3, dovoljena prostovoljna dražba v zapuščino po gosp. **Matildi Fritsch** spadajočih premičnin, med katerimi se nahaja moderna oprava za spalnico in jedilnico iz hrastovega lesa ter kratek glasovir (Mignon), se bo vršila

dne 2. aprila 1901

in če treba tudi naslednje dni, od 9. ure dopoldne počenši, v stanovanju **Marije Terezije** cesta št. 1. v II. nadstropju.

Izdražene premičnine je treba takoj plačati in odstraniti.

Cenilni zapisnik se lahko pregleda v uradni pisarni podpisanega.

V Ljubljani, dne 23. marca 1901.

Viktor Schönwetter,
c. kr. notar kot sodni komisar.

316 1—1

Zaloga „Styria“, „Helikal“, „Austria“ in „Stefanie“-koles
prave **J. Reithofer-jevih** sinov pnevmatike, katero ponudim po isti ceni, kakor v tovarni.

Priporočam svojo največjo in najbogatejšo, obče znano veliko izbero vsakovrstne zlatenine in srebrnine v secesiji, posebno

lepe poročne prstane
prave švicarske žepne ure, budilke, stenske ure, prstane itd. itd.

Namizne oprave (Besteck) in najboljše šivalne stroje vse to po najnižjih cenah in z jamstvom.

28 22

Vabim na obilni obisk in ogled z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden, urar in trgovec
v Ljubljani, Mestni trg šte. 25, nasproti rotovža.

Ceniki brezplačno in poštne prosto

Mehanična delavnica: Ribji trg.

Popravila sprejemajo se v prodajalni in delavnici.

Dunajska borza.			
Dne 27. marca.			
Skupni državni dolg v notah	98-10	20 mark	23-52
Skupni državni dolg v srebru	97-90	20 frankov (napoleonor)	19-10
Avstrijska zlata renta 4%	117-75	Italijanski bankovci	90 50
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	97-—	C. kr. cekini	11-31
Ogerska zlata renta 4%	117-55	Dne 26. marca.	
Ogerska krona renta 4%, 200	92-77	3-2% državne srečke l. 1864, 250 gl.	182 —
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	1677-—	5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	169-50
Kreditne delnice, 160 gl.	716-—	Državne srečke l. 1864, 100 gl.	206-—
London vista	240-25 1/2	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	95 45
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. vel.	117-60	Tisne srečke 4%, 100 gl.	145-—
		Dunavske vravnave srečke 5%	259-25
		Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	106 20
		Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	94-35
		Prioritetne obveznice državne železnice	427-—
		južne železnice 3%	345-—
		južne železnice 5%	121-25
		dolenjskih železnice 4%	99 50
		Kreditne srečke, 100 gl.	397-—
		4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	400-—
		Avstrijskega rubežega križa srečke, 10 gl.	48-25
		Ogerskega	5
		Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gl.	17-50
		Rudolfove srečke, 10 gl.	60-50
		Salmove srečke, 40 gl.	196-—
		St. Genčis srečke, 40 gl.	232-—
		Waldsteinove srečke, 20 gl.	330-—
		Ljubljanske srečke	58 75
		Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	28 5-
		Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	6205-—
		Akcije tržaškega Lloydja, 500 gl.	848-—
		Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	100-—
		Splošna avstrijska stavbinska družba	158-—
		Montanska družba avstr. plan.	491 50
		Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	460-—
		Papirnih rubljev 100	253 25

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zrupe pri žrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulanična izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba „MERCUR“
l., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnili v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocoga obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.

Izdajatelj: Dr. Evgen Lampe.

Odgovorni vrednik: Ivan Rakovec.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.